

Bijlage 2 resultaten participatie omgevingsvisie

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet en om te komen tot een omgevingsvisie. Het is hierin een verplicht onderdeel, maar door vroegtijdig in gesprek te gaan over de toekomstige ontwikkeling van de gemeente kan ook draagvlak gecreëerd worden voor de uitvoering van de omgevingsvisie.

Om de omgevingsvisie goed aan de laten sluiten bij de behoeften van inwoners, ondernemers en andere stakeholders in Hardinxveld-Giessendam zijn er voor de participatie voor de omgevingsvisie vier uitgangspunten opgesteld:

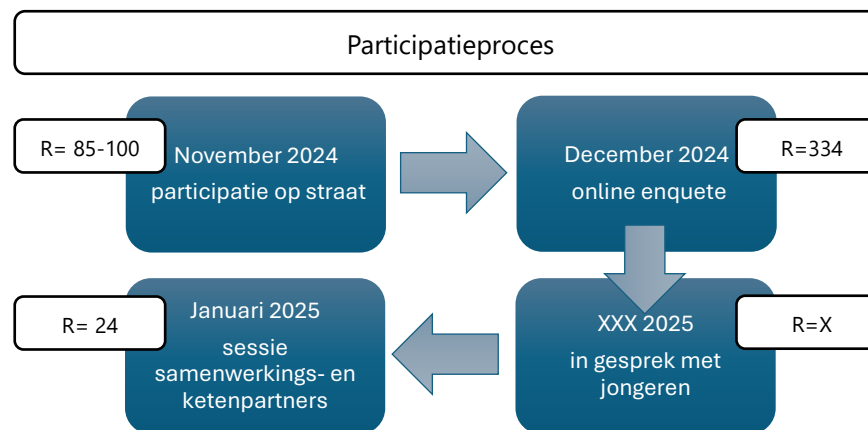
- Om een brede groep mensen te betrekken is een mix van bijeenkomsten en middelen nodig.
- Wees transparant (zowel aan de voor- als achterkant) en betrek hiervoor de inwoner en ondernemer actief bij de te doorlopen stappen.
- Communicatie in participatie dient laagdrempelig (B1) te zijn.
- Houdt de participatie (vragen) dicht bij de eigen identiteit van gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Voor de omgevingsvisie is een participatietraject doorlopen waarin is ingezet op de volgende bijeenkomsten en middelen. Zo zijn in november 2024 iets minder dan 100 voorbijgangers op straat bevestigd naar hun visie. Tegelijkertijd is er een online enquête uitgezet, waar in totaal 334 reacties op zijn binnengekomen. De samenwerkings- en ketenpartners zijn in januari 2025 uitgenodigd voor een sessie, waar in totaal 24 organisaties zijn langs gekomen. In de volgende deelhoofdstukken wordt nader ingegaan op de resultaten per participatievorm. Maar eerst gaan we naar de conclusie van de participatie.

1. Kwantitatieve resultaten

Uit de participatie komt naar voren dat in totaal 458* personen hebben meegedacht over de omgevingsvisie voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Statistisch gaat het hier met 95% betrouwbaarheid om een representatieve steekproef. Dit is het geval bij minimaal 377 respondenten van het totale aantal inwoners: 18.762 in 2024.

**Het totale aantal respondenten tot nu toe. Er vindt nog participatie met jongeren plaats.*

2. Participatie op straat

Op vrijdag 29 november 2024 vond de participatiedag over de omgevingsvisie van de gemeente plaats. Deze dag werd georganiseerd om inwoners van Hardinxveld-Giessendam te betrekken bij de plannen voor de toekomst van het dorp. Ongeveer 90 inwoners namen deel aan de activiteiten. De uitnodiging werd verspreid via verschillende gemeentelijke kanalen, zoals de lokale krant en sociale media, waardoor veel mensen op de hoogte waren van het evenement.

Tijdens de participatiedag waren er twee locaties waar inwoners mee konden doen: in het centrum van Neder-Hardinxveld en bij de Hoogvliet in Boven-Hardinxveld. Bij beide locaties stonden panelen opgesteld door Buro SRO, TwynstraGudde en de gemeente. Elk paneel had een specifiek doel:

Woonlocatiekaart: Op één paneel stond een kaart van Hardinxveld-Giessendam. Voorbijgangers konden met stickers aangeven waar ze wonen.

Stellingenpaneel: Een ander paneel bevatte verschillende stellingen over thema's die belangrijk zijn voor de toekomst van het dorp. Inwoners konden hier aangeven welke stelling hen het meeste aansprak.

Inspiratie en dromen: Er was ook een paneel met ideeën en tekeningen die als inspiratie dienden. Hier konden inwoners hun dromen voor het jaar 2050 delen.

Droombeeldkaart: Tot slot was er een kaart waarop mensen met post-its hun eigen ideeën konden toevoegen. Op de kaart stonden al verschillende uiteenlopende suggesties om de voorbijgangers hier mee te helpen.

Belangrijkste uitkomsten

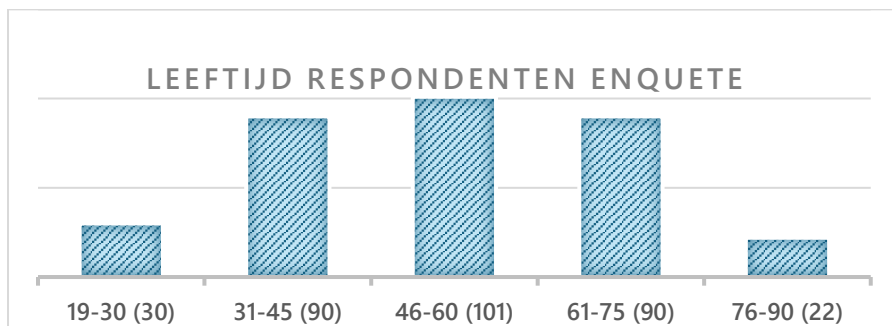
- *Behouden van het dorpsgevoel:* Veel inwoners gaven aan dat het dorpsgevoel behouden moet blijven. Dit betekent dat dorpsactiviteiten, zoals de braderie, belangrijk zijn en ondersteund moeten worden.
- *Meer speel- en sportvoorzieningen:* Er is behoefte aan meer plekken waar kinderen kunnen spelen en waar sportfaciliteiten beschikbaar zijn voor jong en oud.
- *Groen en ontmoetingsplekken:* Inwoners willen meer groen in het dorp, zoals parken en plantsoenen. Ook zijn ontmoetingsplekken belangrijk, waar mensen elkaar op een laagdrempelige manier kunnen ontmoeten.
- *Levendiger centrum:* Veel mensen vinden dat er meer voorzieningen en horecagelegenheden in het centrum moeten komen. Dit zou het centrum aantrekkelijker en levendiger maken.
- *Meer woningen:* Er is een grote behoefte aan nieuwe woningen voor verschillende doelgroepen. Vooral starters en ouderen zijn genoemd als groepen waarvoor meer woonruimte nodig is.
- *Hoogbouw bij treinstations:* Sommige inwoners zien mogelijkheden voor hoogbouw in de buurt van de treinstations. Er wordt liever hoogbouw rond de treinstations gezien, dan woningbouw boven de spoorlijnen.
- *Verkeersveiligheid:* Verkeersveiligheid is een aandachtspunt, zowel in Boven- als Neder-Hardinxveld. Inwoners willen graag dat hier meer aandacht voor komt.
- *Weinig overlast van spoor en snelweg:* Veel inwoners gaven aan dat ze weinig last hebben van het spoor en de snelweg en dat ze hier juist veel gebruik van maken

3. Online enquête

Van 4 december tot en met 23 december heeft er via OCD Drechtsteden een enquête online gestaan. De enquête is door de gemeente verspreid via haar website en sociale media. In totaal hebben 334 respondenten de enquête ingevuld.

De meeste respondenten waren inwoner. Een aantal respondenten waren naast dat zij inwoner zijn ook werknemer of ondernemer. Slechts tien respondenten woont niet in de gemeente, maar is wel werknemer of ondernemer in de gemeente.

De respondenten waren grotendeels tussen de 31 en 75 jaar. Maar ook in de leeftijd tussen 19 en 30 en 75+ zijn reacties ontvangen.

Belangrijkste uitkomsten

- *Suggesties en zorgen:* Respondenten hebben ideeën gedeeld, zoals het toevoegen van meer horeca, het verbeteren van de bereikbaarheid van de rivier en het behouden van het dorpse karakter van de gemeente.
- *Woningbouw:* Er is een voorkeur voor het bouwen van nieuwe woningen in de buurt van bestaande voorzieningen in de dorpskern.

- *Hoogbouw:* De meeste mensen vinden hoogbouw niet goed passen bij de gemeente. Toch is er enige steun voor hogere gebouwen op specifieke plekken, zoals langs het spoor.
- *Meer groen:* Veel mensen willen meer groen in de gemeente, zoals parken, groenstroken en speeltuinen.
- *Ontmoetingsplekken:* Er is een wens voor meer plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zowel in het centrum als in de wijken. Het samenkomen van verschillende doelgroepen op één plek wordt als positief ervaren.
- *Verkeer:* Er zijn zorgen over de hoeveelheid auto's in het straatbeeld. Mensen vinden dat er meer ruimte moet komen voor fietsers en voetgangers.
- *Vrij om jezelf te zijn:* Veel respondenten gaven aan dat ze zich vrij voelen om zichzelf te zijn in de gemeente.

4. Sessie samenwerkings- en ketenpartners

Deelnemers: Fien Wonen | De wonderwijzer | Partou | Calvijn college | Hagi in Bloei | Waterschap rivierenland | Platform Sociaal Domein | Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid | Smaak Vastgoed Ontwikkeling | Gebroeders Blokland (ontwikkelaar) | Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid | De Kerk met de Beelden | Kliksafe | Servanda Sociaal Werk | Historische Vereniging | Stichting Dorpsbehoud | Bouwberaad | Stichting OVO | LTO-Noord afdeling Alblasserwaard-Vijfheerenlanden | Jeugdoudering | Huurdersraad | Verkeerscommissie | Bibliotheek

Op 28 januari is een bijeenkomst georganiseerd voor de samenwerkings- en ketenpartners van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Daarnaast is er een vragenlijst uitgestuurd naar de genodigden. De vragenlijst is door 13 respondenten ingevuld. Er is een breed scala deelnemers uitgenodigd voor de sessie, waaronder buurgemeenten, ondernemers, verenigingen en onderwijsorganisaties. Voor de sessie was er een opkomst van 24 verschillende stakeholders. De wens werd uitgesproken dat de visie richting biedt aan ontwikkelingen en geen (verdere) beperking van regels. In groepen is er input geleverd op het toekomstbeeld dat tot nu toe is ontworpen. En er is gesproken over de richtinggevende keuzes voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam met een tijdshorizon tot 2050.

Na afloop gaven de deelnemers aan graag met de gemeente in gesprek te blijven over de (lange termijn) ontwikkelingen van Hardinxveld-Giessendam.

De volgende belangrijkste punten kwamen naar voren tijdens de bijeenkomst, gecategoriseerd per onderwerp:

- *Waarden en kwaliteiten*
De kernwaarden van Hardinxveld-Giessendam zijn verbinding en gezamenlijkheid. De deelnemers van de sessie benadrukten dat de

verschillende woningtypen en de samenstelling van bewoners invloed hebben op de sociale cohesie. Culturele ontmoetingsplekken kunnen deze verbinding versterken. De gemeente heeft de kans om kleinschaligheid te combineren met groei en ontwikkeling, wat lef vraagt in beleid en uitvoering. De infrastructuur (A15, Betuwelijn, waterwegen) wordt gezien als zowel een begrenzing als een waardevolle factor in de bereikbaarheid. De fysieke en sociale beleving van het dorp kan verbeterd worden, met behoud van de huidige identiteit.

- *Ontwikkeling en transitie thema 1: Een toekomstbestendig dorp in een groene omgeving die water omarmt*
Deelnemers zagen kansen om het water een prominentere rol te geven. De vraag werd gesteld hoe bestaande waterstructuren beter benut kunnen worden. De zichtbaarheid van de historie in de openbare ruimte kan bijdragen aan het vertellen van het verhaal van Hardinxveld-Giessendam. Het verbeteren van de groene omgeving binnen het dorp vereist een herverdeling van de ruimte, waarbij groen en water meer aandacht krijgen ten koste van autoverkeer. De ondergrond, dijkversterking en veiligheidsaspecten moeten hierbij meegenomen worden.
- *Ontwikkeling en transitie thema 2: Een verbonden dorp met duurzame mobiliteit*
Op het gebied van mobiliteit is de wens uitgesproken om de A15 te verleggen, zodat het dorp zich meer naar de rivier kan richten. Dit zou tevens kansen bieden voor meer groen en water binnen de dorpskern. Verkeersveiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. Er is behoefte aan betere fietsverbindingen en een versterkt openbaar vervoerbeleid. Daarnaast werd benadrukt dat watergebonden bedrijvigheid een

speerpunt moet blijven en mogelijk geclusterd kan worden om de economische structuur te versterken.

- *Ontwikkeling en transitie thema 3: Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is*
Deelnemers gaven aan dat er behoefte is aan meer diversiteit in woonvormen, met nadruk op betaalbare woningen. Hoogbouw kan een optie zijn, mits passend bij het karakter van Hardinxveld-Giessendam. Het verbeteren van fietsverbindingen en openbaar vervoer kan ruimte creëren voor een ander parkeerbeleid. Sociale cohesie en een gezonde leefomgeving zijn belangrijke pijlers voor de toekomst. Dit vraagt om voldoende openbare ruimte waar bewegen en ontmoeten worden gestimuleerd, in combinatie met een verbeterde verkeersveiligheid.
- *Ontwikkeling en transitie thema 4: Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige economie*
Om een veerkrachtige economie te ontwikkelen, is aandacht nodig voor een toekomstbestendige energievoorziening. De gemeente zou ruimte moeten bieden voor innovatieve pilots op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast is betere verbinding tussen de twee kernen van het dorp essentieel om de economische structuur te versterken en ondernemers meer kansen te geven.
- *Ontwikkeling en transitie thema 5: Een dorp met een toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen*
De verdere ontwikkeling van het centrum is een speerpunt, met aandacht voor versterking van de horeca en detailhandel. Dit geldt niet alleen voor het hoofdcentrum, maar ook voor de subcentra in de gemeente. Onderwijsinstellingen kunnen een rol spelen in het

versterken van de regionale verbindingen en het stimuleren van innovatie en ondernemerschap binnen Hardinxveld-Giessendam.

- *Toekomstbeeld*
Vanuit de individuele thema's zijn reacties gekomen die een plek krijgen in het toekomstbeeld.